

PATVIRTINTA

Šiaulių lopšelio-darželio „Pupų pėdas“
direktorius 2019 m. rugsėjo 18 d.
įsakymu Nr. V-55 (1.5)

PATALPŲ VALYTOJO SAUGOS IR SVEIKATOS INSTRUKCIJA (Nr. 11)

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Patalpų valytojui leidžiama dirbti nustatyta tvarka pasitikrinusiam sveikatą, išklausiuiam įvadinį saugos ir sveikatos instruktažą ir instruktažą darbo vietoje.

2. Valytojas **privalo**:

2.1. būti susipažinęs su cheminių medžiagų naudojimo valymui savybėmis;

2.2. tinkamai naudoti kolektyvines ir asmens apsaugos priemones;

2.3. darbo priemones naudoti pagal jų dokumentuose ir šioje instrukcijoje nurodytus reikalavimus;

2.4. nedelsdamas pranešti įstaigos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui apie padėtį darbo vietoje, patalpose, kurios, jo įsitikinimu, gali kelti pavojų darbuotojų saugai ir sveikatai, taip pat apie darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų pažeidimus, kurių pats šalinti negali arba neprivalo;

2.5. bendradarbiauti su įstaigos vadovu įgyvendinant darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimus ir priemones;

2.6. pagal galimybes ir turimas žinias imtis priemonių traumų, ūminių apsinuodijimų, avarių priežastis pašalinti, apie tai pranešant įstaigos vadovui ar jį pavaduojančiam asmeniui;

2.7. pranešti įstaigos vadovui ar jį pavaduojančiam asmeniui apie darbo metu gautas traumas, kitus su darbu susijusius sveikatos sutrikimus;

3.10. laikytis įstaigos vidaus darbo tvarkos taisyklių, darbe nevartoti alkoholinių gėrimų bei narkotinių medžiagų;

3.11. laikytis asmens higienos reikalavimų, prižiūrėti, kad būtų švarūs darbo drabužiai bei apavas, rankas plauti tik tam skirtomis priemonėmis.

3. Darbuotojas **turi teisę**:

3.1. reikalauti, kad darbdavys sudarytų saugias ir sveikas darbo sąlygas, įrengtų kolektyvines apsaugos priemones, aprūpintų asmeninėmis apsaugos priemonėmis;

3.2. sužinoti iš darbdavio apie darbo aplinkoje esančius sveikatai pavojingus ir kenksmingus veiksnius;

3.3. tartis su darbdaviu dėl darbo sąlygų gerinimo;

3.4. atsisakyti dirbti, kai kyla pavojus sveikatai ir gyvybei;

3.5. įstatymų nustatyta tvarka reikalauti, kad būtų atlyginta žala, padaryta sveikatai dėl nesaugių darbo sąlygų;

3.6. iškilus klausimams dėl saugos ir sveikatos, kreiptis į darbdavį.

4. Darbuotojas turi būti susipažinęs su priešgaisrinės saugos instrukcijos reikalavimais ir juos vykdyti. Žinoti, kur darbo vietoje laikomas gaisro gesinimo priemonės, mokėti jomis naudotis, vengti veiksmų ir nesudaryti sąlygų, galinčių sukelti gaisrą.

II SKYRIUS PROFESINĖS RIZIKOS VEIKSNIAI, SAUGOS PRIEMONĖS NUO JŲ POVEIKIO

5. **Profesinės rizikos veiksniai darbuotojo darbo vietoje:**

5.1. netvarkingi įrankiai ir netvarkingos inventorinės, pagalbinės priemonės;

5.2. neišbandytos ir netvarkingos kopėčios bei lipynės;

5.3. įtrūkę, įdužę, nepatikimai įtvirtinti rėmų stiklai, rėmai;

5.4. nukritimas iš aukščio;

- 5.5. stiklo duženos, atsikišusios įvairios atplaišos ir aštrios briaunos;
- 5.6. slidumas;
- 5.7. elektros srovė;
- 5.8. užkrauti valymo praėjimai, grindys;
- 5.9. cheminės ir dezinfekuojančios priemonės, netinkamos asmeninės saugos priemonės.
6. **Saugos priemonės nuo profesinės rizikos veiksnių:**
 - 6.1. apsimausti gumines pirštines, nesinaudoti suplyšusiomis pirštinėmis;
 - 6.2. nedirbti su netvarkingais įrankiais;
 - 6.3. naudotis tik tvarkingomis ir išbandytais kopėčiomis, kurias dirbant prilaikytų kitas asmuo;
 - 6.4. nevalyti stiklų jei jie įdužę ar nepatikimai įtvirtinti langų rėmai;
 - 6.5. dirbant aukštyje prisiegti diržais;
 - 6.6. esant stiklo duženų, susišluoti prieš valymą ir susemti specialia semtuve;
 - 6.7. atsargiai plauti grindis vaškavimo metu, išvengiant slydimo;
 - 6.8. drėgnomis rankomis ar drėgnu skudurėliu neliesti elektros įtaisų ir įrenginių, laidų, rozečių, valymo mygtukų, neliesti sutrūkusių ar pažeistų izoliacija laidų;
 - 6.9. dirbti su cheminėmis priemonėmis tik gerai susipažinus su jų naudojimo instrukcijomis.

III SKYRIUS DARBUOTOJO VEIKSMAI PRIEŠ DARBO PRADŽIĄ

7. Prieš pradėdamas dirbti darbuotojas **privalo**:
 - 7.1. apsirengti tvarkingais darbo drabužiais, apsimausti pirštines;
 - 7.2. jei reikia naudoti saugos priemones;
 - 7.3. patikrinti ar tvarkingi darbo įrankiai, inventoriūs;
 - 7.4. ruošiantis valyti langus, patikrinti ar jie patikimai įtvirtinti ir uždaryti, ar neįtrūkę ir neišdužę stiklai;
 - 7.5. apie pastebėtus trūkumus pranešti įstaigos direktoriui ar jo įgaliotam asmeniui.

IV SKYRIUS DARBUOTOJO VEIKSMAI DARBO METU

8. Draudžiama be įstaigos vadovo ar jį pavaduojančio asmens žinios patikėti ar užleisti savo darbo vietą, darbo priemones, pareigų vykdymą kitam asmeniui arba imtis darbų, nesusijusių su darbo užduočių vykdymu.
9. Valytojas privalo valyti tik jam priskirtus patalpų valymo plotus, darbo metu dėvėti darbo drabužius, avalynę ir naudotis individualiomis saugos darbe priemonėmis.
10. Naudotis elektriniais dulkių siurbliais ir kitais elektros prietaisais leidžiama tik gerai žinant šių prietaisų veikimo principus ir eksploataavimo taisyklių reikalavimus.
11. Valytojui privalu žinoti, kokia yra valomų langų atidarymo kryptis, kokia langų rėmą fiksuojančių medžiagų mechanizmų rankenėlių padėtis.
12. Plaunant grindis pirmiausia reikia iššluoti, nes ant laiptų, grindų gali būti primėtyta stiklo duženų, aštrių daiktų, galinčių sužeisti rankas.
13. Plaunant laiptus, kibirą su vandeniu statyti ant viršutinių laiptų pakopos.
14. Grindims, sienoms, san. mazgų plovimui naudoti specialiai skirtas chemines bei dezinfekuojančias medžiagas.
15. Patalpų grindis, sienas, san. mazgus plauti šiltu vandeniu. Vandenį į kibirą iš čiaupo pilti per guminę lanksčią reikiamo ilgio žarną arba iš specialiai įrengtų kranų. Karšto vandens į kibirą įpilti ne daugiau kaip $\frac{3}{4}$ jo tūrio. Po plovimo grindis sausai iššluostyti.

16. Dirbant su dezinfekuojamomis ar cheminėmis valymo priemonėmis, užsimauti gumines pirštines, kad dezinfekuojančios ar cheminės medžiagos nepatektų ant rankų odos. Prieš nusimaunant pirštines reikia jas nuplauti švari vandeniu su muilu.

17. Šluostant nuo lubų, karnizų, spintų dulkes naudoti išbandytas (skečiamąsias) kopėčias, kurias tuo metu privalo prilaikyti kitas asmuo.

18. Dirbant aukščiau kaip 1,3 m nuo grindų ar žemės, būtina naudotis apsauginiu diržu. Valant langus iš vidaus ar iš lauko pusės, stovint ant kopėčių ar palangės, būtina naudoti apsauginį diržą su virve: vienas virvės galas patikimai pririšamas prie apsauginio diržo, kitas – pritvirtinamas prie pastato konstrukcijos.

19. Langus valyti dienos metu, jeigu tenka valyti sutemus, žiūrėti, kad darbo vieta ar patalpa būtų gerai apšviesta.

20. Valant **draudžiama:**

20.1. stovėti ant apšildymo, santechninių įrengimų, ant atsitiktinių pakylų (dėžių, stalų ir pan.);

20.2. naudoti neišbandytas ir netvarkingas kilnojamąsias kopėčias;

20.3. atremti kopėčias ir pačiam remtis į langų stiklus;

20.4. lipti valyti ant skečiamųjų kopėčių viršaus, nepaliekant 1 m atstumo iki viršutinio kopėčių skersinio;

20.5. valyti patalpas, langų stiklus degiais arba neaiškios paskirties skysčiais ir medžiagomis;

20.6. valyti įtrūkusius, nepakankamai įtvirtintus langų stiklus ir rėmus;

20.7. šluostyti drėgnu skuduru arba liesti drėgnomis rankomis laidus, rozetes, valdymo mygtukus, elektros paskirstymo dėžutes, skydelius;

20.8. pastebėjus valomajame objekte (darbo vietoje) elektrosaugos pažeidimus, nutraukti darbus ir informuoti įstaigos direktorių ar jį pavaduojantį asmenį. Imtis atsargumo priemonių, kad į pavojingą zoną nepatektų žmonės.

V SKYRIUS DARBUOTOJO VEIKSMAI BAIGUS DARBĄ

21. Baigęs darbą, valytojas **privalo:**

21.1. patikrinti ar nepalikti neuždaryti langai, įjungti elektros prietaisai, apšvietimas, gaisrą sukeliančios medžiagos;

21.2. užrakinti išvalytus kabinetus;

21.3. sudėti visus įrankius, inventorių, darbo drabužius ir individualiąsias priemones į joms skirtą vietą;

21.4. apie visus darbo metu iškilusius sunkumus bei trūkumus pranešti įstaigos direktoriui ar jį pavaduojančiam asmeniui.

SUDERINTA

Šiaulių lopšelio-darželio „Pupų pėdas“

Darbo tarybos pirmininkė

Rita Jagutienė

2019-09-18